

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep.

0030 OSLO

BARNE-OG LIKESTILLINGSDEP.	
Arkivkode:..	361.00
Dato:	29.10.2009
Saksnr:	2009/02681

- 020

Deres ref.

Vår sak

Sted/Dato

09/01608-016 010209/09 TJO
663.2

Oslo, 26.10.09

HØRING OM RETT TIL LØNN UNDER OMSORGSPERMISJON VED FØDSEL OG ADOPSJON OG UNDER AMMEFRI

Landsorganisasjonen i Norge (LO) har følgende kommentarer til høringen.

LO ser det som positivt at omsorgspermisjon og ammefri nå vurderes lovfestet med lønn, men mener departementet burde anbefalt en av de foreslåtte modellene for å sikre foreldre lønn under omsorgspermisjon ved fødsel og adopsjon og ved ammefri.

Omsorgspermisjon

Det er fedre/medforeldre i deler av privat sektor som ikke har lønn under omsorgspermisjonen. Noe av bakgrunnen for at det ennå ikke er i tariffavtalene alle steder er at partene ikke har blitt enige om dette, til tross for flere forsøk, og da er lovfesting eneste vei å gå for at alle skal få lønn og reell mulighet til å ta omsorgspermisjon. LO foreslår at full lønn dekkes gjennom ytelser i folketrygden. LO vil at fedre og medforeldre skal likestilles i loven (jfr til ny ekteskapslov).

Ammefri

Det er stort sett de som jobber i de lite organiserte delene av arbeidslivet som ennå ikke har ammefri med lønn. For at også de skal få lønnskompensasjon ser LO det som nødvendig å lovfeste et minimum. LO vil ha lovfestet rett til fri med lønn, dekket gjennom ytelser i folketrygden, i minimum en time pr dag inntil barnet er 18 måneder. Dette er et minimum for at kvinner skal kunne komme raskere tilbake til arbeidslivet og kunne oppfylle de anbefalte retningslinjene fra Rikshospitalet.

Utfordringen rundt deltidsarbeidende kvinner og amming må ses i sammenheng med hvor lang arbeidsdag de faktisk har. Stillingens størrelse kan ikke alene være avgjørende for om man skal få ammeferie med lønn eller ikke. Hvis en kvinne har en 40 prosent stilling og jobber to fulle dager pr uke, vil hun ha like stort behov for ammeferie som en som jobber fulltid. Likeledes vil en med 40 prosent stilling som får ekstra vakter/merarbeid, ville ha behov for det samme. LO foreslår at ammeferie med lønn likestilles med kravet til pauser og lengden på daglig arbeid (se forslag til lovtekst).

ILO-konvensjon nr 183 (Mødrevern)

AID har hatt manglende lovfesting av ammeferie med lønn som et av to argumenter for å ikke kunne søke om ratifisering av ILO-konvensjon nr 183 (Mødrevern). Det andre argumentet er manglende særrett for mødre på 14 uker av foreldrepermisjonen.

LO har gjennom sitt hørings svar til NOU 2008:6 Kjønn og lønn skissert flere faktorer som til sammen kan bedre likelønn og sikre ratifisering av konvensjonen. Et av disse er omsorgspermisjon og ammeferie med lønn. I tillegg har vi skissert en modell for deling av foreldrepermisjonen som vil ivareta kravene til å få ratifisert ILO-konvensjon nr. 183 (Mødrevern). Det er med dagens ordning (og forslag til Statsbudsjett 2010) en skjevfordeling i særretten til foreldre. For det første er det bare mor som på selvstendig grunnlag har opptjening til felles del. Og for det andre er det særrett på 10 uker for far og kun seks uker etter fødsel for mor. Disse seks ukene er medisinsk betinget pga restitusjon etter fødsel. LOs forslag på 52 uker som starter ved reell nedkomst med lønnskompensasjon, selvstendig opptjening for begge foreldre og likere særrett for begge foreldre vil løse utfordringene med ratifisering av ILO-konvensjon nr 183.

Spesielle utfordringer

LO ber departementet påse at det lages et lovverk som ivaretar også frilansere, selvstendig næringsdrivere og personer med kombinerte inntekter slik at disse får dekket lønnstap i forbindelse med omsorgspermisjon og ammeferie på lik linje med andre arbeidstakere.

Forslag til lovtekst:

§ 12-3. Omsorgspermisjon

(1) I forbindelse med fødselen har far/medforelder rett til to ukers permisjon med lønn for å bistå moren. Hvis foreldrene ikke bor sammen, kan retten til permisjon utøves av en annen som bistår moren.

(2) Adoptivforeldre og fosterforeldre har rett til to ukers permisjon med lønn i forbindelse med at omsorgen for barnet overtas. Dette gjelder ikke ved stebarnsadopisjon eller hvis barnet er over 15 år.

§ 12-8. Ammefri

- (1) Kvinne som ammer sitt barn kan kreve den fri hun av den grunn trenger. Fritiden kan for eksempel tas ut i minst en halv time to ganger daglig eller som redusert arbeidstid med inntil én time hver dag. Det betales lønn for inntil en time pr dag inntil barnet er 18 mnd.
- (2) Deltidsansatte skal ha minst en halv time ammefri med lønn dersom den daglige arbeidstiden overstiger fem og en halv time, og ammefri med lønn inntil en time hvis den daglige arbeidstid er minst åtte timer.
- (3) Når ammende arbeidstaker arbeider mer enn to timer etter at den alminnelige arbeidstid er avviklet, skal arbeidstaker gis ammefri med lønn på minst en halv time. Ammefri regnes som en del av arbeidstiden. Ammefri som legges etter alminnelig arbeidstids slutt, godtgjøres som overtidsarbeid, men regnes ikke med i det antall timer det er tillatt å arbeide overtid etter § 10-6. Når forholdene gjør det nødvendig, kan ammefritiden kortes ned eller forskyves.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Gerd Kristiansen
Nestleder

Jenny Ann Hammerø
Informasjonssjef